

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Allò que voldríem

EL panorama de les diverses forces que actuen en la vida política espanyola és desconsolador. On se vulgui que girem l'esguard, tot és erm i desolat, pobresa, misèria, passions baixes, innobles. I si l'esguard el circumscriuim a Catalunya, a aquesta Catalunya tan cantada pels uns i els altres, aleshores l'esperit se'ns entristeix i plorem les nostres culpes.

Pel que toca a nosaltres, ja se sap qui som i on anem, "La Campana de Gràcia" té una tradició que no vol ni pot ni deu oblidar.

I en fer honor a aquesta tradició i a aquest passat, ens encarem amb la realitat ambient, decidits a situar les coses al lloc que els correspon.

Al vergonyós principi, tàcitament acceptat, de mantenir un equilibri que no gosa fer esment de les coses pel seu nom, nosaltres oposem el postulat que cal definir-se, concretar, aclarir posicions i no jugar més amb l'equivoc.

Les dretes ja ho han fet; ja són perfectament definides, pel que a Catalunya fa referència. A cavall i amb el marge d'avantatges que les circumstàncies d'ara els concedeixen, han acabat per arrencar-se la careta i presentar-se tal com són.

Davant d'aquesta envestida a fons, ¿què fan les esquerres? No res. Qui sap si tampoc poden fer-ho! Presoners d'una política sinuosa, gosada, extremadament partidista, feta en nom i en el suposat profit de Catalunya, les esquerres, a casa nostra, han acabat per ésser instruments de les dretes. Una rata entre les urpes enjogassades d'un gat.

Pot i deu continuar, això? Travessem un període històric ben ric d'ensenyaments. Pensar que no tindrà influència decisiva en el futur del nostre país, és girar-se d'espatlles a la realitat, somniar despert.

Per això entenem que les esquerres, a Catalunya, han de definir-se, cal que diguin quines són; quan, com i on van.

Seguir com fins ara, no; ni un dia ni una hora més.

Viure com vivim, de caritat, d'almoïna, hipotecats, del favor de les dretes, tampoc; car és un viure abjecte, vergonyant, depriment.

Suportar més encara una tutela que té com excusa els interessos de Catalunya? Això mai. Ha arribat l'hora de posar les cartes de cara i saber el joc que té cadascú.

Allò de Catalunya per damunt de tot, ha estat la capa, la tapadora, per dissimular la intenció veritable, que no era d'altra que derrotar les esquerres, a la qual derrota hi han estat portades per incapacitat, estultícia o per alguna cosa pitjor.

Les dretes, ara es veu ben clar, a través d'aqueixos interessos suprems de Catalunya, l'únic que volien era situar-se avantatjosament. I ho han aconseguit.

Però això cal acabar-ho, cal posar-li fi.

Per assolir-ho, batallarem un dia i un altre dia, incansables, tossuts, invencibles.

Prou n'hi ha, de dir que Catalunya és tradicionalista, en el sentit regressiu s'entén; que Catalunya té idees estantisses, que Catalunya combrega amb rodes de molí; prou n'hi ha.

Catalunya és i vol ésser progressiva, liberal; i ho és i vol ésser-ho, perquè no pot ésser de cap altra faïso.

Això és el que ens proposem. Això és el que voldríem que fessin propòsit d'ésser els altres. Això és el que haurien de voler i fer el propòsit d'ésser tots els qui es diuen ésser esquerrans.

I ens apar que no demanem pas la lluna.

Abans que tot política

El sionisme negre

Hi ha un sionisme blanc o ros — el dels jueus —, i un sionisme de color — el dels negres.

Els jueus, conscients que formen un poble amb totes les característiques nacionals, voldrien tenir una llar, una pàtria, constituir un Estat.

A fi i efecte d'assolir aquest ideal, els israelites estaven conquerint amb or la terra de Canaan que Jehovà els va prometre.

Però, quan ja la tenien gairebé pagada, aquesta terra, vénen els musulmans i roben al comprador el que li havien venut, sens dubte per a tornar-hi a vendre una mica més car.

El negoci és ben clar, i contra el frau protesten, a Europa, els banquers i els usurers d'Israel.

La raó a un moro, i és ben segur que

ara el dret està de part dels fills d'Abraham, d'Isaac i de Iakub.

La ciutat de Déu, que volen reedificar; la república de Sió, que intenten fundar a Palestina; és el premi ofert a llurs afanyos seculars i a llurs esforços benemèrits.

Es com la república africana, amb què somnien els negres de les Antilles i dels Estats Units.

Teòricament, aquesta república és ja una realitat.

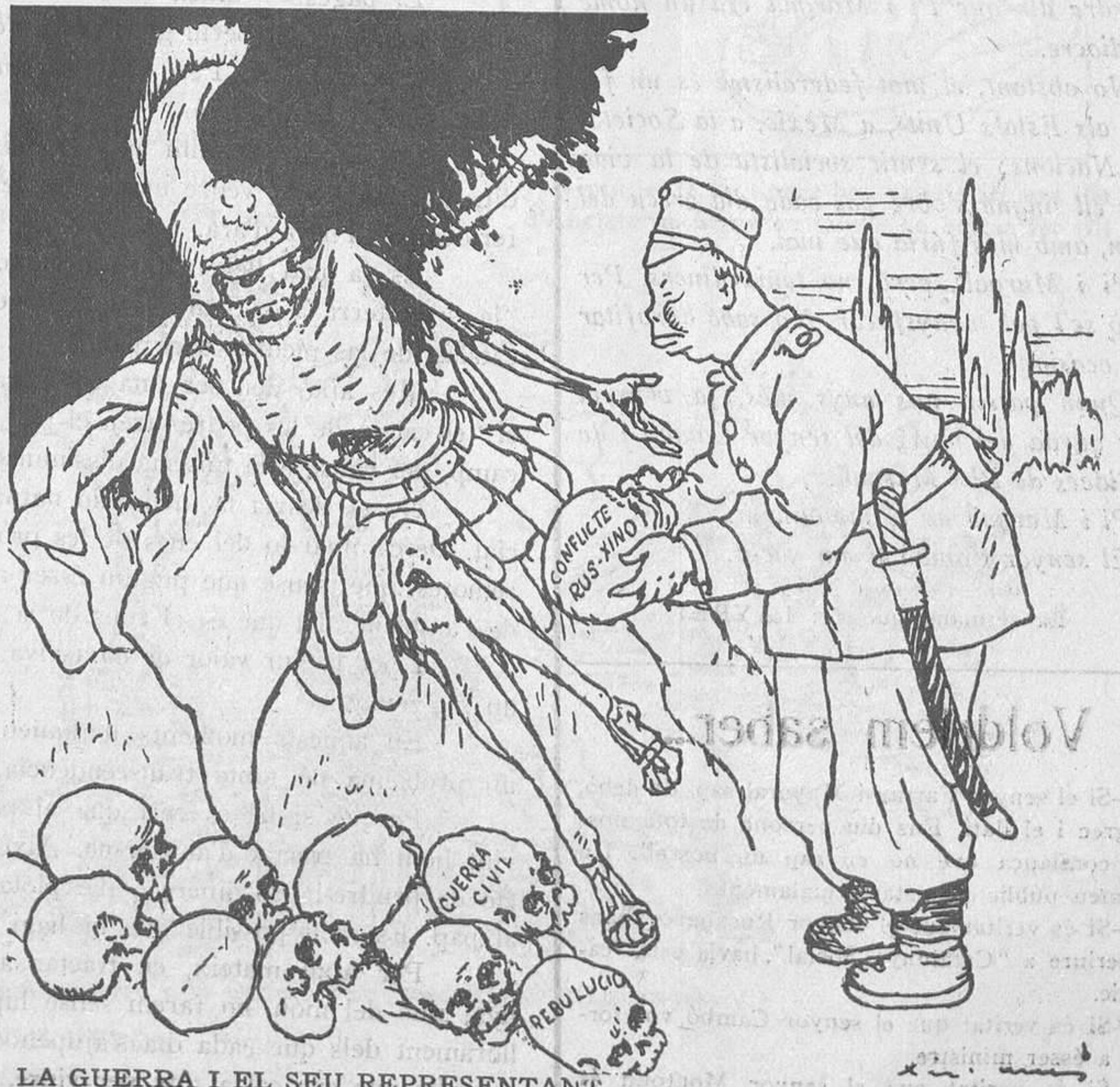
Té el seu president — Marcus Garvey — i el seu territori — el Garvey Club — al barri de Harlem, de Nova York.

Els negres no estan contents encara.

Els voldrien ésser lliures del tot, ésser veritablement independents, i per això reivindiquen una extensió territorial, a Africa, proporcionada a llurs ambicions i a llurs necessitats.

Per a demanar això, han celebrat, fa poc, els negres, una manifestació a Manhattan.

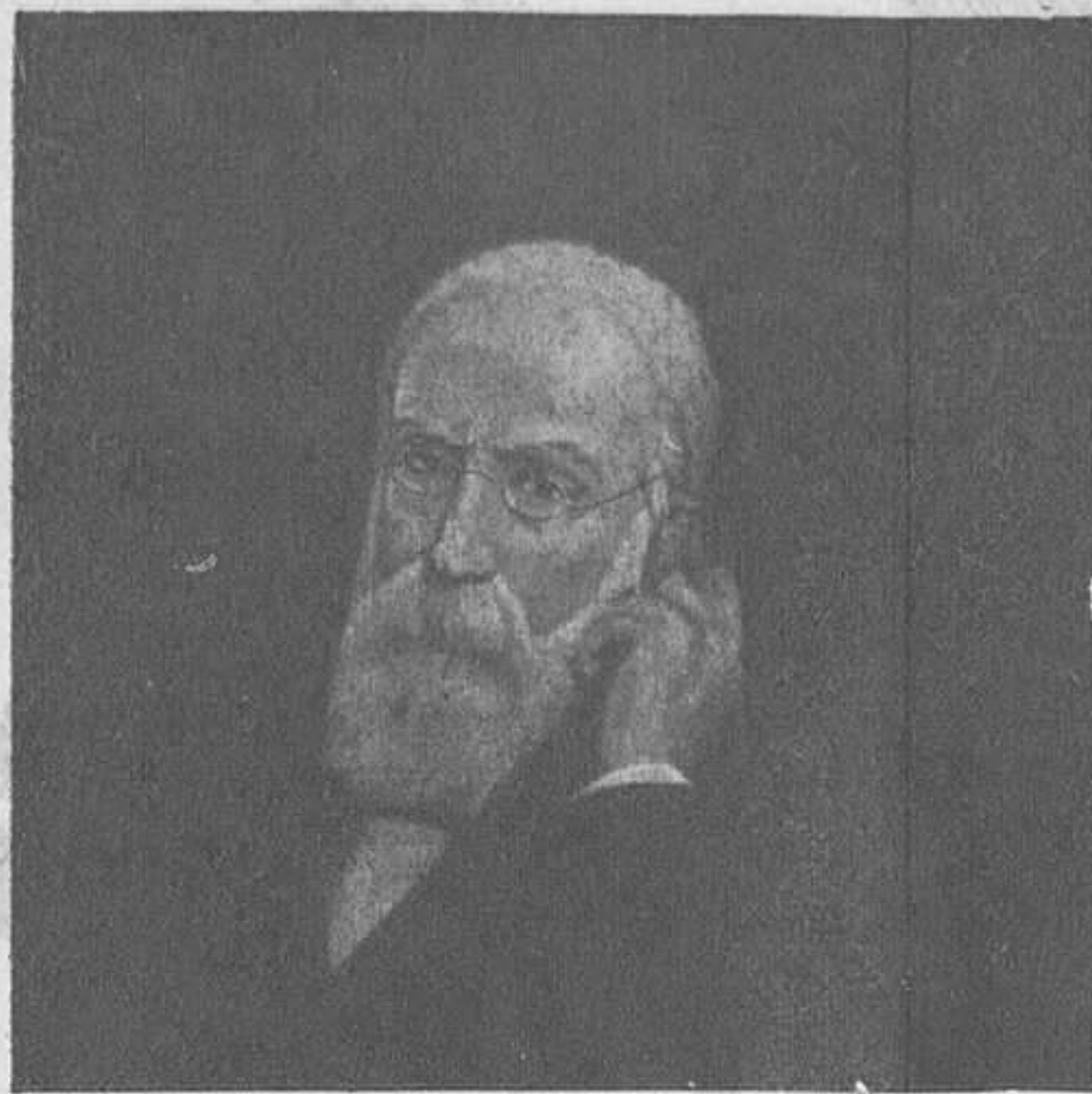
També trobem que té tota la raó aquesta altra raça maleïda i perseguida.

LA GUERRA I EL SEU REPRESENTANT

—Bravo, amic meu! Tu ets el més bon representant que tinc a la terra.

La columna de l'esquerra

PI I MARGALL

Pi i Margall era pobre; havia de treballar. Feia de la política un sacerdoci. Fou ministre i no acceptà negocis. La seva cultura era feta dels llibres i de la vida. No tingué secretaris ni panegiristes a sou que esventessin pels quatre punts cardinals la seva saviesa i la seva intel·ligència. Creà un partit, feu un programa d'idees, defensà una República i morí pobre, honrat.

No era, com molts creuen, un home fred, gris. Era un home apassionat, però reservat. Quan va morir Castelar, un correligionari li demanà per carta permís per anar a l'enterrament. Pi i Margall li digué que personalment si hi podia anar; però que Castelar havia estat un mal republicà, i que no hi aniria.

Pi i Margall no tingué mitjans de fortuna per poder repartir. Fou ministre de la Governació, i desconegué els fons secrets. Era pulcre i digne. Escriví llibres originalíssims; aportà a la cultura hispànica la novetat de les idees europees del seu temps.

Però Pi i Margall era un home recte, d'idees clares, que no tenia que fer aclaracions a cap de les afirmacions fermes. Era clar com l'aigua, i net en el seu joc. No estigué mai al costat dels qui podien ser-li útils, sinó d'aquells que estaven amb la justícia i deseparats d'aquella. Li volgueren fer un monument a Barcelona. Però cercaren un lloc de dretes. Al capdamunt del Passeig de Gràcia. Posaren la primera pedra, i els esquerrans es barallaren per la seva bandera.

Han passat els anys; Pi i Margall no té monument, i travessa un instant de menyspreu per les capes d'intel·lectuals. És un mot d'ordre dir que Pi i Margall era un home mediocre.

No obstant, el mot federalisme és un fet viu als Estats Units, a Mèxic, a la Societat de Nacions; el sentit socialista de la vida que ell tingué s'obre pas cada dia arreu del món, amb més fúria que mai.

Pi i Margall, però, no tenia diners. Per això se'l pot menysprear. No sabé aprofitar les ocasions.

Quan passin uns anys més, ja veurem què queda del bluff del senyor Cambó i de les idees de Pi i Margall.

Pi i Margall no té monument.

El senyor Cambó té un yacht.

La setmana que ve: LAYRET

Voldríem saber...

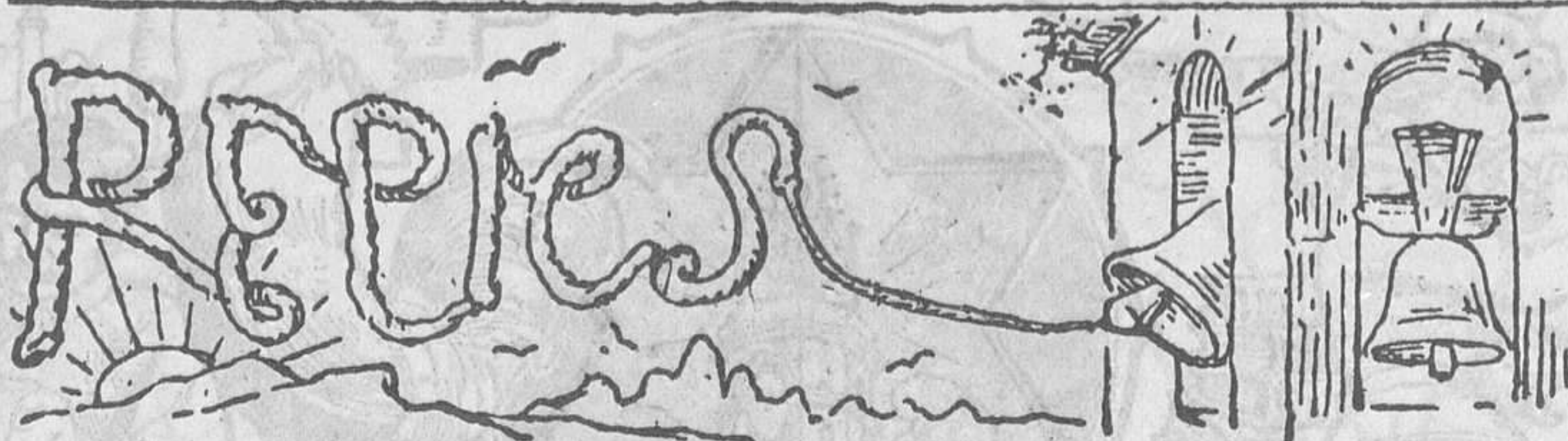
—Si el senyor Farran i Mayoral sap, de debò, el grec i el llatí. Ens diu persona de tota nostra confiança que no en sap un borrall. Un examen públic no estaria malament.

—Si és veritat que el senyor Rucabado, abans d'escriure a "Catalunya Social", havia estat camàlic.

—Si és veritat que el senyor Cambó vol tornar a ésser ministre.

—Si és veritat que el senyor Montoliu és intel·ligent.

—Si és veritat que el senyor López-Picó, és poeta o ho fa veure.

El senyor Bofill i Mates, a "La Publicitat", se'n està tornant papitesc. Ja és de celebrar que un home com ell, tan cantellut, es torni divertit. La prosa del senyor Bofill i Mates, una prosa terrassana i feréstega, se'n torna més tendra, més suau i més sensual. No hi ha article del senyor Bofill que no sembli un cop de roc. Té un cert gust per la tria de les paraules agudes que fan efecte de pedregades, ventades i tempestats. Però l'altre dia, en parlar del canvi de relacions entre França i Anglaterra, deia que mister Chamberlain havia patit un enfigassament sentimental...

I aquesta frase, en un home tan clerical com ell, no és gaire delicada. Un enfigassament? Després parlaren d'En Sagarra.

El senyor Sagarra és un poeta popular. Tots vostès ja el coneixen. Es calb, diu que li agrada el beure i que porta els pecats dintre, com el comte Arnau. Però el pobre Sagarra ni beu, ni és viciós. Són coses que fa córrer ell per donar-se importància.

Però no es pot fer el ximple. En Sagarra està guanyant la popularitat que va deixar el Caio, i la que té la "Monyos".

Figurin-se que al concurs de "Mirador" per a saber qui són els primers cinc personatges que deuen anar al tubo de la risa, hi surt En Sagarra a primer rengle.

Ara ja se l'han pres a broma.

Un dia farem una auca de les seves aventures.

El senyor Chabàs diuen que és poeta. Per ara, només sabem que és un "gasetillero" de la Fundació Bernat Metge. En Paco Madrid diu que diu que porta guants fins per menjar sopa. El senyor Chabàs ha vingut a Barcelona a fer de "nyinyo" terrible. Es pensa que això de Barcelona és "La Gaceta Literaria".

Una mica de seny, jovenet. I ara confidencialment:

—Ja ho saben a casa seva que surt de vespres?

La policia ha segrestat, a Roma, un periòdic en el qual s'envestia violentament els jesuïtes i se'ls acusava de determinades manobres.

Són gent que tenen bons padrins a tot arreu.

Després de l'acord de La Haia, el delegat de França ha entonat una ària que ha estat seguitament corejada pels restants delegats.

"Cadascú pot tornar a casa seva — ha dit el senyor Cheron — amb el convenciment d'haver treballat per la causa de la pau i la proximitat dels pobles".

Aquesta ironia és ben digna d'un francès.

Un escriptor català ha qualificat a Briand de "mandarina ensucrada".

En canvi; hom podria qualificar a Snowden de "taronja agra".

A Canberra, uns obrers han desenterrat una dent de 22 centímetres de llargada.

Si busquem bé, per ací encara en trobarem de més llargues.

Al Japó hi ha una epidèmia d'encefalitis letàrgica.

Bah! No cal fer-ne gaire cas. Hi ha gent que pateix aquesta malaltia tota la vida, sense ni donar-se'n compte.

Els feixistes de Roma anuncien un grapat d'actes.

Són una mena de comedians, els sorges del Duce, que es fan aplaudir més i millor en els entreactes.

PROBLEMA CAPITALÍSSIM

La nostra pagesia

Ben sovint, a la Premsa, hi veiem planejar el problema agrari. Se'n parla com de tantes altres coses, del fred, de la pluja, del temps... Però no s'el tracta en l'essència, en la base, en el fonament, en l'arrel.

La discussió s'aguanta tot just.

El pagès — diuen — abandona el camp, la terra, i ve a ciutat, i s'hi queda a viure; i això és un perill greu per a l'economia pàtria.

Cert. Veritat. Però no simplement veritat. És terriblement veritat. Permeti's-ns, però, una objecció.

Per bé que seguim amb la més desperta atenció tot allò que sobre això s'ha dit, no hem pogut veure exposades les causes d'aquesta emigració. No han estat referides fins l'hora d'ara.

Es ja una llegenda l'adhesió de l'agricultor català a la terra — no gosem a dir "la seva terra". Tant és una llegenda aquesta adhesió, que hem sentit a dir: "El català de las piedras saca pan."

Mes això deu ser una equivocació, un de tants refranys que corren. Perquè si "el català de les pedres treu el pa", com ens expliquem que fugí de la terra, del camp, per caure a la misèria dissimulada de la ciutat?

No es desvia la inclinació natural d'un poble per caprici o per atracció superficial. Descaminar-lo del curs de les pròpies inclinacions, és obra de causes profundes i remotes, que, sense que puguin ésser atribuïdes a l'individu mateix, l'empenyen fora de l'ambient, del que és el fons de la seva naturalesa.

I per la llur valor de cosa viva, per l'existència d'aquestes causes, en parlarem un xic sovint.

En aquests moments d'inquietud renovadora, no és possible, no devem negligir un problema de tanta transcendència.

Perquè si bé és cert que al pagès tothom se li atansa, també ho és que sovint hom ha tractat d'abusar-ne. Això no vol dir que sempre hagi estat amb la intenció de pendre-li els diners o d'explotar el seu esforç. Ni ho diem, ni ens ho quedem al pap. És molt possible que hi hagi més ignorància que maldat. Així ho pensem.

Per això mateix, en tractar aquest problema, que no és solament de Catalunya, sinó del món, ho farem sense hipèrbola i amb l'afany noble de contribuir al millorament dels que cada dia s'ajupen de cara a la terra que els i ens ha de proporcionar allò que ens cal a tots per viure.

ANDREU DE LA VALL.

La columna de la dreta

B°N.

CAMBÓ

El senyor Cambó ha estat regidor, diputat, ministre de Foment i d'Hisenda. Quan va començar la seva vida pública, no tenia pas gaires cabals. Molts anys, essent diputat, havia de recórrer, cosa que no és pas deshonorable, a l'ajut d'amics i correligionaris, per poder subvenir a les necessitats anyals. Viatges a Madrid, direcció d'una política, organització d'un partit, eleccions cada dos per tres, rebenten moltes fortunes; i no tenint-ne cap, el senyor Cambó necessitava prop d'ell amics que l'assistissin. Pugué fer una fortuna immediatament, mercès a la defensa d'uns interessos alemanys. D'aquesta història en podem parlar llargament un altre dia; però no volem fer-ho ara. Aprofitant les hores de l'Espanya gran feu una considerable fortuna que l'ha convertit en un dels homes més rics del país. Això ha donat fama de gran financier a un dels homes més incapacitats per les finances.

Políticament, és també un fracassat. En allò que fa referència a la política internacional, digué aquella magnífica afirmació, que Bèlgica havia fet una badada fent front a la invasió d'Alemanya; en allò que fa referència a la política nacional, fracassà en 1917, en 1918 i en 1921. Les tres dates culminants: Assemblea de Parlamentaris, la primera vegada que fou ministre, i en arribar al Passeig de Gràcia, digué: "Tenim l'autonomia a la butxaca"; i en 1921, quan fou ministre amb Maura. Podem afegir que fracassà rodonament en 1923, quan es retirà de la política — un mutis de mal còmic — davant l'empenta d'Acció Catalana.

Però el fort de Cambó és que té diners, que mena editorials on s'hi guanyen el pa tots els intel·lectuals de Catalunya, i que homes com Nicolau d'Oliver i Valls i Taberner, enlluernats per la fortuna de la Via Laietana, accepten el cabdillatge de Cambó.

Sense fortuna, Cambó no tindria ningú. Ara pot pagar traduccions, pot pagar escoles, beques, etc., i tothom li fa acatament. Però Cambó, que és jueu de dalt abaix, encara que digui que no En Josep Pla, no és un home generós perquè sí. Ho és amb qui pot ésser-li útil i amb qui pot tenir prop d'ell.

Cal parlar clar una vegada a la vida.

Si Cambó fos un home de fortuna mitjana com Puig i Cadafalc, estaria tan desacreditat com aquest, en els ambients intel·lectuals. Però té una casa fantàstica, una editorial, una caixa i yacht. Se'n pot parlar malament a cau d'orella; però cal reconèixer-li una saviesa, una cultura i un talent que no té.

La seva cultura són els rapports que li fan els Vidal i Guardiola, els Bastos, certs catedràtics, etc.

La seva intel·ligència no és res més que la vivor dels jueus.

La setmana que ve: PRAT DE LA RIBA

Correu de l'Estranger

L'ACORD DE LA HAIA

L'ACORD de La Haia ha de tenir una saludable influència en la reunió de Ginebra i en tots aquells assumptes que es relacionen amb la pau.

Les negociacions de La Haia han passat certament per moments difícils. I si haguessin fracassat, l'esdevenidor d'Europa no hauria estat pas de color de rosa. Ara potser no ho és tampoc massa; la situació financiera de les nacions que van fer la guerra és delicada; la producció sofreix, a tot Europa, una crisi aguda. Però amb el pla Young aquesta situació queda molt millorada, i l'estabilització econòmica de les hisendes públiques, podrà ésser un esdeveniment pròxim. I aquest és el primer pas — el més necessari — per posar els fonaments d'una gran Confederació Europea.

L'OBRE AMERICANA

Un obrer francès, Henri Dubreuil, ha publicat un llibre sobre els mètodes de treball emprats als Estats Units i les condicions en què aquest treball s'efectua. Les seves observacions tenen el gran avantatge d'ésser directes, filles de la seva experiència personal, car Dubreuil ha treballat com a obrer metallúrgic en diverses fàbriques dels Estats Units — la casa Ford entre d'altres.

Ha pogut constatar que el benestar que gaudeix el treballador americà no és cap mite. El bany és d'ús ordinari entre la classe treballadora, el nombre d'obres que tenen automòbil és cada vegada més gran, i gairebé tots vesteixen, si fa no fa, com a petits burgesos. Una lliura de pa, que costa 15 minuts de treball a un obrer francès, no en costa més que sis a un d'americà; una dotzena d'ous, que en costa dues i mitja al primer, no costa més que cinquanta minuts al segon; i tot en aquesta proporció. L'enorme abundància de primeres matèries que té el continent americà influeix, és clar, en aquesta barator. Però la causa principal és deguda, segons Henri Dubreuil, al mètode, a l'economia, a la divisió del treball, al maquinisme, a la disciplina.

Però hem de creure, com fan alguns, que el perfeccionament científic del treball, tan favorable a la massa consumidora, condueix fatalment a l'embrutiment del productor?

Els adversaris del tailleurisme ens han fet tristes descripcions de l'obrer americanitzat, és a dir, mecanitzat, condemnat a les feines més dures, semblant com una força més engranada a la màquina...

Dubreuil, en canvi, no és tan pessimista. Però creu que els Estats Units són molt lluny d'ésser el paradís dels obrers, com volen alguns. En parlem.

guanyant, en canvi, la civilització. L'obrer ha mort el pagès: el pagès ignorant i brut, que, en certes contrades, viu encara com les bèsties i entre les bèsties.

Aquests obrers és cert que no vesteixen com els pagesos dels drames de Pitarra, ni toquen el flabiol ni canten la Moreneta — la Moreneta és una de les coses que menys els interessa —, però han donat al poble un aire d'intel·ligència i de vitalitat que enamora. Aquests obrers dediquen les seves hores de lleure a les coses de l'esperit. El poble té una Societat en la qual, més que balls, s'hi donen conferències i representacions teatrals. Les representacions teatrals van a càrrec d'amants de l'art, que són els obrers d'aquestes colònies fabrils que han canviat la fesomia del paisatge. Aquests aficionats no representen les obres per satisfer una vanitat ridícula: la de lluir-se davant la família i les amistats. Cal pensar sols, en el to de les obres representades, per veure que els anima un noble afany: Els vells i El cor del poble, d'Ignasi Iglésies; Els visionaris, de Pous i Pagès; Els mals pastors, de Mirbeau; Els puntals de la societat, d'Ibsen, que s'han traduït ells mateixos d'una edició francesa; Rosa Bernd, de Gerard Hauptmann...

El poble té una llibreria, una llibreria esplèndida, com poques n'hem vist, com, potser, cap n'hem vist en cap altre poble. L'amo d'aquesta llibreria és un home intel·ligent i fi que treballa incansablement per la cultura. En les escaparates no hi manquen mai els volums nous de "A tot vent", "Col·lecció d'Obres Selectes", "Univers", "Cenit", "Espanya", "Mundo Latino", "Colección Universal", "La Sirena", etc. L'amo d'aquesta llibreria es diu Ramon Guinó. I ven els llibres de John Dos Passos, Upton Sinclair, Sherwood Anderson, E. M. Remarque, Stefan Zweig.

Aquest, veritablement, no és un poble de pessebre, un poble d'aquells en els quals els pagesos semblen coristes de saragüela. Però té una llibreria tan ben proveïda com les de la capital, freqüentada per uns joves intel·ligents; té un Hotel confortable, amb un saló de música — detall delicat que no tenen les fondes dels pobles de crom, on tot és brutícia i pudor —; té una Societat on cada nit els joves assagen unes comèdies que poden exercir una veritable influència educadora, o bé, quan no assagen, parlen de llibres.

Nosaltres hem sortit d'aquest poble meravellats. I pensant: Si tots els pobles de Catalunya fossin així! Si hom deixés de cultivar, des del llibre i el teatre, aquest ruralisme estúpid i carrincló!

La cultura — el llibre, el teatre, la conferència — han donat a aquest poble una grandíssima simpatia. Ja no seran llargues les nits d'hivern, ja no serà avorrida i monòtona la vida. Els llibres nous donaran sempre temes nous de conversa. I això gràcies al llibrer, que és una mena d'Angel de la Guarda del poble: un Angel de la Guarda amb ulleres i un puro a mig fumar a la boca.

Lluís CAPDEVILA.

En el nostre article de la setmana passada atribuïem a l'Editorial Cervantes la publicació d'alguna obra de Josep Conrad. Estàvem equivocats: la propietat de les obres d'aquest novel·lista la té la casa Montaner i Simon. La Cervantes ha publicat, en canvi, obres del polac Ladislau Reymont i de l'americà Sherwood Anderson: dos autors que oblidà el senyor Francisco José Pastor en la seva jeremiada de "La Gaceta Literaria", i la incorporació espanyola de les quals es deu al bon gust i a la intel·ligència de Vicente Clavel, director de la Cervantes.

La veritable crisi?

DURANT un parell de mesos s'ha estat lliurant, damunt les planes dels nostres diaris, revistes i setmanaris, una batalla campal a l'entorn d'una suposada crisi del llibre català. Ningú, que jo sàpiga, n'ha arribat a treure l'aigua clara, i els lectors s'han quedat, si fa no fa, com abans. I encara potser pitjor que abans, car hi ha hagut comentaristes, que sembla que mullin la ploma en una ampolleta de vinagre, els quals han donat als debats una acidesa tan pujada de to, que el comentari al principi serà i imparcial, prengué la forma indesitjable del personalisme.

Un amic nostre, que fa ja uns quants anys que resideix a París, ens ha escrit una carta vigorosa tocant el nervi de la qüestió.

"El problema de la crisi del llibre — diu En Joan Casanovas — ha estat desviat pels literats catalans d'una manera lamentable. He llegit una vintena d'opinions, i no n'he vist ni una que s'atansés poc ni gaire a la veritable causa de la qüestió. Jo us la diré, aquesta causa. És molt senzilla. Hi ha un 80 per 100 de catalans que no lleixen llibres perquè no saben llegir. Em penso que la raó és de força. Els literats i els editors catalans han volgut començar la casa per la teulada, i ara es troben que l'edifici no s'aguanta, i que les parets trontollen. L'edició s'ha estancat als 1,500 exemplars, i d'aquí no es passa, i hom s'entesta a descobrir misteris i raons complicades per explicar-s'ho, quan l'explicació no pot ésser més senzilla del que és: l'analfabetisme".

Té raó l'advocat Joan Casanovas? Té una bona part de raó, sí, senyors. Però contra el mal que ell denuncia i que nosaltres no hem ignorat mai, els literats i els editors no hi poden gran cosa. No és un mal d'avui, ni d'ahir.

Sabem perfectament que dels 1,000 exemplars que es venen d'un llibre, posem per cas, 800 es queden a Barcelona. Troba reu a dotzenes de poblets de Catalunya sense ni un llibre català ni per remei. Un 95 per 100 dels habitants dels pobles, especialment muntanyencs, no saben llegir en català o es creuen que no en saben, perquè no ho han provat mai. La cultura no els preocupa. Ni la literària, ni la política. Varen sortir del Col·legi als 12 o 13 anys i mai més no han obert un llibre de cap mena. Ni català, ni castellà.

Tot això explica un grapat de tragèdies col·lectives que ens honoren ben poc. El remei d'aquest mal és tan conegut, tan vell, tan vulgar, que no gosem a indicar-lo novament. Obligar, d'una manera o altra, pel procediment amable de la convenció o pel procediment coactiu de la força a què la gent aprengui a llegir.

Quan el nostre públic sàpiga de llegir, no hi ha cap dubte que aleshores el tiratge dels llibres augmentarà considerablement...

DOMÈNEC DE BELLMUNT

Un mal negoci

EN aquest món, hi ha molta llana, molta. Per això, sens dubte, s'esdevé que molta gent que va a cercar-ne en torni pelada al zero.

Heu-vos ací, si no, de què es lamenta un honorable barceloní, que per discreció natural anomenarem el senyor X.

El senyor X agafà amicalment temps enrera amb un cert tipus foraster, aparentment de posició, el qual acabà per proposar-li li comprés uns quadros que — assegurà el viu — eren d'extraordinari valor artístic.

El nostre compatriota s'hi deixà caure i els adquirí per 1.600 pessees.

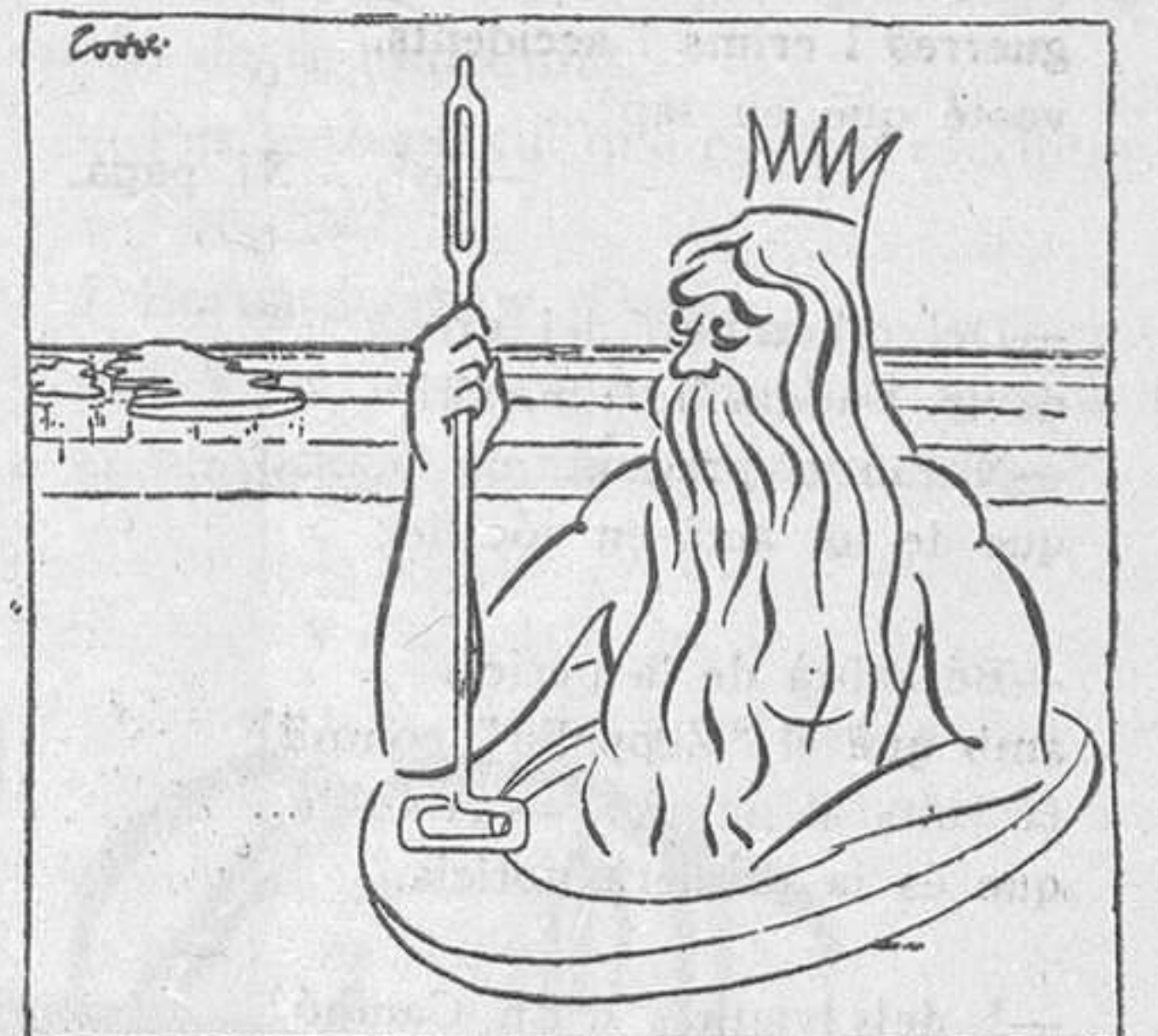
Ara bé: com pot suposar-se, la vàlua de les pintures era solemníssima trola, i tot seguit que els tècnics li ho feren saber, el perjudicat presentà la consegüent denúncia contra l'eixerit venedor.

Nosaltres ens demanem: si el senyor X no entén en pintura, per què es fica en ca-

misa d'onze vares? De què es queixa? I en segon lloc, no pot dir massa alt el preu vergonyós, de veritable negoci, amb què cregué haver adquirit unes teles de gran mèrit.

Francament, que no trobem massa culpabilitat en el suposat estafador.

J. A. M.

Neptú: —Ja he tingut bon nas de fer una illa d'Anglaterra. Snowden també ho hauria fet ell!

Tota Anglaterra està darrera d'en Snowden. — ("La Premsa").

EL NOU HEROS

(Al costat de la columna Nelson, la columna Snowden).

—Després d'aquest abordatge i d'aquest cop de Trafalgar, be s'ho mereix.

"Le Rire", París.

INTENCIONS

CULTURA RURAL

AQUEST és un poble en el qual ens havem deturat en la nostra passejada per la muntanya catalana. Una avaria a l'automòbil ens tindrà aquí un parell de dies.

No és, aquest, un poble de barretineta i paelles de bous, un poble de pessebre i de crom. No, no. El cel hi és ratllat per les xemeneies anti-rurals d'unes colònies fabrils. Aquestes xemeneies indubtablement fan molt de mal al tipisme. Si el color local es ressent d'aquesta intromissió, sempre hi surt

DESPRES DE LA CONFERENCIA DE LA HAIA

—Voldria pintar un lletrero que digui "Visqui la pau?"

—Ui! Ui! No em faci perdre el temps.

ALS LLIMS

—Senyor Pla!... què en sap, vostè, del que passa arreu del món?...

—Ai!... tinc el cap no sé on, i no m'ocupo de res.

—Ja ha vist el rus desastrat, amb la forma repentina que ha fet irrupció a la Xina?...

—No n'estava assabentat.

—Que no li arriba el xiu-xiu de París, de Nova-York?

—Si em llevo quan canta el porc, poca cosa el gall me diu.

—Del que ocorreix pel gran mapa, progressos, festes, invents; guerres i crims i accidents, vostè què en sap?...

—Jo?... Ni papa.

—Del rebombori del grec? de la Fundació Almirall?

—No me'n preguntí un borrall, que de tot això en sóc llec.

—Bé sabrà de la perícia amb què el "Zeppelin" complí la volta al món?... — Això sí... que és la primera notícia.

—I dels viatges d'En Cambó? I de la desesperança dels comunistes de França?...

—No en sé pas res; no, senyor!

I què li sembla a vostè la solució de La Haia?... quina solució més caia!...

—Ah, no ho sé; jo no sé res.

—Tampoc sap vostè que ahi les portes del Vaticà a les onze es van tancar?...

—Què sé jo, pobre de mi!

—No ha tingut coneixement que a una crisi repatània ha sucumbit la Renània?...

—Ni un mot absolutament.

—Vostè no sap, de debò, que a Itàlia el partit feixista s'ha tornat imperialista?...

—Pobre de mi, què sé jo!

—Però deu haver llegit de la insurrecció maiana; el gran fet de la setmana?...

—M'ha passat inadvertit.

—Ah, tampoc?... Doncs bé, quin és, de la premsa, el seu plat fort?

—Quatre revistes d'esport, un xic de cine i res més.

—I doncs, en tots aquests munts de Vanguardies que regira, què rediables hi mira?...

—Les esqueles dels difunts!

... ..

—On viu, vostè senyor Pla?

—Visc al carrer d'Aragó, tocant a la Concepció...

—Als Llims, viu!... Ves què em dirà!

FORLIFE

La Campana de Gràcia

LA CAMPANA DE GRACIA, sempre, seguint la seva orientació obertament liberal, entra en una nova fase, un nou camí: camí de lluita, de desemascament. Ja ho podeu veure des d'aquest número.

LA CAMPANA DE GRACIA farà, essencialment i potencialment, política. Seguirem, però, com fins ara, tenint les portes obertes a tothom. I publicarem tots aquells articles que, per la seva forma, creiem dignes i qual contingut ideològic s'adigui amb el nostre credo polític.

Llibres que recomanem als vostres amics els obrers

COMPREU llibres, llibres de sana orientació liberal, llibres que siguin claror i bellesa. Ells us faran forts i poderosos. Nosaltres us recomanarem sempre els que més dignes ens semblin. Si es tracta d'obres estrangeres i no estan traduïdes al català, adquiriu-les en castellà. Tots els idiomes són vehicles de cultura.

Heu-vos ací els que us recomanem avui: *La Monja*, de Diderot. Traducció i pròleg de Lluís Capdevila. 2,50 ptes.

Contracte social, de Rousseau. Traducció i pròleg de Ramon Vinyes. 2,50 ptes.

Manhatan Transfer, de John Dos Passos. 5 ptes.

Sin novedad en el frente, d'Erich Maria Remarque. 5 ptes.

Unions? Il·lusions!

EUROPA, i dient Europa, tot l'Univers, està travessant actualment un període de crisi que no té comparació amb totes les crisis de llibres i caràcters que en el nostre cercle intel·lectual, diuen uns senyors carregats d'experiència.

Indubtablement, la situació econòmica i política dels pobles es veu encaminada a una utopia en la qual els resultats pràctics resten isolats de la ment dels dirigents, esdevinguts professionals d'unes idees esgrimides per un fi irrealitzable, i per tant, amb definicions estèrils i de poca duració.

La conferència de la Haia és una allau de financers que es disputen amb enèrgiques rèpliques, uns milions que uns no es volen deixar perdre i que altres procuren fer-se'n possessors mitjançant l'amistat que professen al seu veí. Snowden, ministre anglès, el "pacificador", que n'hi diuen, demana concessions per al seu poble, a l'esquena de les altres potències deutores - creditors. Aquestes, no volent transigir a les pretensions del ministre anglès, donen lloc a un estat de pessimisme dintre el qual ne sorgirà un ajornament de la Conferència Internacional, ajornament que uns creuen com a solució de l'afer, i que d'altres no defugint de la norma, auguren la irrealització dels

Als nostres amics de fora

A vosaltres, els que viviu fora de Barcelona, els qui teniu un ideal, els qui us interesseu per les coses de l'esperit, us hem ofert moltes vegades les pàgines sempre generoses d'aquest setmanari. Avui us les tornem a oferir. Cal que el poble on viviu visqui de debò per mitjà de la vostra ploma. No vulgueu restar en l'anònim. Vulgueu fer obra de cultura i civilització. Aquestes pàgines estan obertes als vostres neguits, a les vostres inquietuds.

Però cal que penseu, abans d'escriure, una cosa no val la pena de convertir-les en un safareig ocupant-vos de quatre xafarderies de poble, venjant possibles petits ressentiments. Defenseu la justícia, la bondat, la cultura. I defenseu-les amb una bona ortografia. Vosaltres hi sortireu guanyant — car és una vergonya no conèixer a fons la llengua pròpia — i nosaltres us ho agrairem.

D'entre els nostres corresponents de fora, dos us poden servir d'exemple: "Volney", de Calonge", i un dels dos que ens escriuen des d'Igualada.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Imp. "La Campana". — Om, 8. — Barcelona

—Es un avió o un hidroavió?

—Pintat de groc, deu ésser un (cointreau) cuantró.